

Стан та основні напрямки удосконалення роботи міського електричного транспорту в сучасних умовах

Вірченко В.В.

Міністерство з питань житлово-комунального господарства України, м. Київ

Міські пасажироперевезення є економічно привабливою для підприємства сферою діяльності. Водночас, економічні та експлуатаційні показники роботи міського електротранспорту свідчать про наявність цілої низки першочергових питань, які не дозволяють забезпечити належне функціонування підприємств цієї підгалузі житлово-комунального господарства.

Насамперед, це стосується:

- старіння та скорочення парку рухомого складу
- зменшення обсягів транспортної роботи за останні 12 років майже у 2 рази та пасажироперевезень з 4,7 млрд .пасажирів у 1991 році до 2,7 млрд. у 2009 році;
- збільшення кількості об'єктів міського електротранспорту, технічний стан яких не відповідає встановленим вимогам (з 24 відсотків у 2000 році до 33,2 відсотків у 2009 році)

Нині у сфері міського електротранспорту сформувалася фінансово-господарська система, яка не задовольняє:

- споживачів послуг, які отримують неякісні транспортні послуги. При цьому, одночасно зростає вартість цих послуг.
- працівників міського електротранспорту, які одержують низьку заробітну плату і не мають зацікавленості у якісній та кваліфікованій роботі;
- державу, яка витрачає із бюджетів різних рівнів, тобто із кишень платників податків, все більше коштів на підтримку міського електротранспорту.

Для встановлення загальних правових, організаційних та соціально-економічних засад функціонування цього транспорту на ринку транспортних послуг у 2004 році був прийнятий Закон України «Про міський електричний транспорт». Для реалізації його положень Міністерством розроблена і

затверджена низка законодавчих і нормативних актів у сфері міського електротранспорту (понад 40).

Разом з тим, аналіз показників міського електротранспорту за цей період свідчить про те, що суттєвих позитивних зрушень у його роботі не відбулося.

Насамперед це обумовлено наступними факторами:

- значною кількістю проблемних питань, що накопичилися упродовж тривалого періоду;
- не належною увагою до його функціонування і розвитку з боку місцевих органів виконавчої влади;
- не виконанням місцевими органами влади положень Закону України «Про міський електричний транспорт» та Правил надання населенню послуг з перевезення міським електротранспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 № 1735 в частині встановлення договірних відносин;

На переконання Міністерства подолання негативних тенденцій, що склалися нині в міському електротранспорті, можливе лише через його реформування. Шляхи і напрямки такого реформування визначені Державною програмою розвитку міського електротранспорту на період 2007-2015 років.

Першочерговими завданнями, що потребують невідкладного вирішення є:

- встановлення у повному обсязі договірних відносин між підприємствами міського електротранспорту та органами місцевої влади
- упорядкування конкуренції на ринку міських пасажироперевезень.

Крім того, Порядок використання у 2008 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання трамваїв і тролейбусів був доповнений обов'язковою умовою про надання цих коштів лише за умови укладання місцевими органами влади з підприємством міського електротранспорту договору.

На думку Міністерства нині суттєвих коректив потребують темпи оновлення парку трамвайних вагонів і тролейбусів. З метою виконання завдань передбачених заходами з проведення в Україні фінальної частини чемпіонати

Європи з футболу 2012 року, необхідно у найближчі 2-3 роки суттєво збільшити обсяги закупівлі трамваїв і тролейбусів.

Вирішення цієї задачі можливо лише за умови впровадження механізму фінансового лізингу.

В умовах орієнтації на вітчизняних виробників Міністерство також очікує від них коригування цінової політики щодо трамвайних вагонів і тролейбусів, які пропонуються містам.